

Preken under vigslingsgudstjeneste i Steinkjer, 25. oktober 2025

Kateket Marte Cicilie Mære:

Tekst: Luk. 15, 11-32: Sønner som kom hjem

11 Jesus sa: «En mann hadde to sønner. 12 Den yngste sa til faren: 'Far, gi meg den delen av formuen som faller på meg.' Han skiftet da sin eiendom mellom dem. 13 Ikke mange dager etter solgte den yngste sønnen alt sitt og dro til et land langt borte. Der sløste han bort formuen sin i et vilt liv. 14 Men da han hadde satt alt over styr, kom det en svær hungersnød over landet, og han begynte å lide nød. 15 Da gikk han og søkte tilhold hos en av innbyggerne der i landet, og mannen sendte ham ut på markene sine for å passe grisene. 16 Han ønsket bare å få mette seg med de belgfruktene som grisene åt, og ingen ga ham noe.

17 Da kom han til seg selv og sa: 'Hvor mange leiekarer hjemme hos min far har ikke mat i overflod, mens jeg går her og sulter i hjel! 18 Jeg vil bryte opp og gå til min far og si: Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. 19 Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din. Men la meg få være som en av leiekarene dine.' 20 Dermed brøt han opp og dro hjem til faren.

Da han ennå var langt borte, fikk faren se ham, og han fikk inderlig medfølelse med ham. Han løp sønnen i møte, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. 21 Sønner sa: 'Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din.' 22 Men faren sa til slaveene sine: 'Skynd dere! Finn fram de fineste klærne og ta dem på ham, gi ham ring på fingeren og sko på føttene. 23 Og hent gjøkalven og slakt den, så vil vi spise og holde fest. 24 For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.' Og så begynte festen og gleden.

25 Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjemover og nærmet seg gården, hørte han spill og dans. 26 Han ropte på en av slaveguttene og spurte hva som var på ferde. 27 'Din bror er kommet hjem', svarte han, 'og din far har slaktet gjøkalven fordi han har fått ham tilbake i god behold.' 28 Da ble han sint og ville ikke gå inn. Faren kom ut og prøvde å overtale ham. 29 Men han svarte faren: 'Her har jeg slaved for deg i alle år, og aldri har jeg gjort imot ditt bud; men meg har du ikke engang gitt et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. 30 Men straks denne sønnen din kommer hjem, han som har sløst bort pengene dine sammen med horer, da slakter du gjøkalven for ham!' 31 Faren sa til ham: 'Barnet mitt! Du er alltid hos meg, og alt mitt er ditt. 32 Men nå må vi holde fest og være glade. For denne broren din var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.'»

Kjære venner. Kjære familie. Kjære menighet.

Altså... jeg må bare si det først: wow.

Jeg står her i dag – og det føles helt uvirkelig.
Et øyeblikk jeg nesten ikke trodde jeg skulle få oppleve.

Og de siste dagene... ja, egentlig de siste månedene, har vært fulle av følelser.
For i dag er det vigslingsdagen min.
Et kall som vokste fram sakte, litt sånn i det stille.
Som et lite frø sådd i barndommen – og som plutselig, uten at jeg helt skjønnte når, begynte å spire.
Og nå... nå står jeg her.
Fylt av takknemlighet, ærefrykt – og en følelse av å ha kommet hjem.

Men det å «komme hjem» – det handler ikke alltid om et sted.
Noen ganger handler det om å finne tilbake til seg selv.
For jeg vet ikke med dere, men jeg har hatt perioder i livet der jeg har kjent meg litt... bortkommen.
Ikke nødvendigvis borte fra Gud, men borte fra meg selv.
Når man merker at man går i en retning man egentlig ikke skal, men likevel fortsetter – fordi det føles enklere der og da.
Og så, et sted inni seg, kjenner man at man savner noe.
Som en slags lengsel etter trygghet, etter å bli sett, etter å høre til.
Det er et stille rop – «*finn meg*».

Og det er derfor jeg blir så grepet av fortellingen vi hørte i dag.
Den om faren og de to sønnene.
For den handler ikke bare om én sønn – den handler om to.
Og om en far med et hjerte stort nok for begge.

Jeg må si... jeg forstår den yngste sønnen.
Han som bare må ut.
Se hva som finnes der ute, prøve, feile, utforske – og ja, kanskje dummere seg litt ut underveis.
Den trangen, den kjenner jeg meg igjen i.
Vi har vel alle hatt den perioden der vi bare måtte ut og finne vår egen vei.
Og noen ganger fører den veien oss litt bort fra oss selv også – ikke bare fysisk, men her inne [peker mot hjertet].

Men jeg kjenner meg også igjen i den eldste sønnen.
Han som ble igjen.
Han som tok ansvar.
Han som gjorde det som skulle gjøres, dag etter dag.
Som holdt alt i gang – uten å klage, men kanskje med en liten klump i magen.
Og så, når han endelig tror han skal bli sett – da er det broren som får festen.
Jeg tror mange av oss har vært der.

Når du kjenner på misunnelse, eller en liten stemme som sier:

«Hva med meg, da? Ser ingen alt jeg gjør?»

Den følelsen kan være tung å bære.

For det er ikke feil å gjøre plikten sin.

Det er ikke galt å være trofast og ansvarlig.

Men noen ganger kan trofasthet også bli ensomt.

Man gjør alt riktig, men likevel føles det som om ingen legger merke til deg.

Det er også en form for bortkommenhet.

Å være nær – men likevel langt borte.

Å stå i gården, men ikke klare å gå inn i festen.

Og det er så vakkert at faren ikke glemmer ham heller.

Han går ut – også til den eldste.

Han møter ham der han står med sammenbitte tenner og såret stolthet, og sier:

«Alt mitt er ditt. Du har alltid vært hos meg.»

Det er så mildt. Så tålmodig.

Gud ser også den som blir igjen.

Han ser de slitne hendene, de trofaste hjertene, de som holder ut uten å rope høyt.

Han går ut til dem – og inviterer dem også inn i gleden.

Og egentlig – det samme gjelder i fortellingen om sauene som forsvant.

Den ene sauene som gikk seg bort.

Jeg har alltid likt det bildet.

For det sier noe om Guds hjerte.

At han ser den ene som har rotet seg bort i buskene, mens de 99 andre står trygt igjen.

Han går ikke videre og sier:

«Jaja, jeg har jo fortsatt 99 igjen.»

Nei.

Han går ut.

Han leter.

Han roper navnet vårt gjennom mørket og sier:

«Der er du! Kom, jeg har savnet deg.»

Og det, det gjør noe med meg.

For hvem av oss har ikke vært den sauene?

Som tok en snarvei, som trodde gresset var grønnere et annet sted – og plutselig innser:

Oi.

Jeg aner ikke helt hvor jeg er lenger.

Den følelsen – den er både sår og kjent.

Men da er det godt å vite at Gud ikke venter på oss med pekefinger.

Han leter.

Han finner.

Og han bærer oss hjem.

Og som forelder... ja, da kjenner jeg meg igjen i faren i fortellingen.

Han som elsker begge barna sine like høyt.

Han som må la den ene gå – selv om det river.

Og tåle at den andre står utenfor og er sint.

Men likevel... går han dem i møte.

Den ventingen, den uroen, og så den enorme gleden når barnet endelig kommer hjem igjen – det treffer.

Og midt i alt dette får vi se Guds hjerte.

Gud står ikke og venter med armene i kors og sier:

«Javel, så du fant veien hjem til slutt, ja?»

Nei! Han løper i møte med oss.

Han ser oss på avstand, og før vi rekker å forklare oss, så kaster han seg rundt halsen vår.

Og når vi står utenfor og ikke helt får det til, så går han ut til oss da også.

Slik er Gud.

Han møter oss når vi vender hjem – og når vi står fast.

Han leter, lengter, og finner oss lenge før vi selv har fått orden på alt.

Det er så sterkt.

Og så utrolig frigjørende.

Jeg vokste opp i et hjem som var trygt.

Der det var plass til både latter og diskusjon.

Jeg og søstera mi fikk støtte – men ikke alltid medhold.

(Spesielt ikke da jeg ville slippe å rydde rommet, men det er en annen historie...)

Men jeg lærte noe viktig:

Kjærlighet betyr ikke at vi alltid er enige – det betyr at vi alltid hører til.

Det er noe jeg prøver å gi videre til barna og bonusbarna mine.

Jeg er ikke alltid enig med dem heller – men jeg står der.

Ved siden av.

Jeg går sammen med dem, holder hånda når det trengs, og heier når de våger.

Å elske uten alltid å gi medhold – det er en gave jeg fikk hjemmefra.

Og det har gjort meg trygg.

Trygg nok til å være ærlig – både med Gud og mennesker.

Trygg nok til å stå foran konfirmantene og si:

«Jeg er ikke perfekt. Troen min er ikke perfekt. Men Gud møter oss akkurat der vi er.»

For troen vår er ikke en fasade.

Den er livet, sånn som det faktisk er.

Og Gud er midt i det.

Veien hit har ikke vært rett.

Langt ifra.

Den har vært full av tro og tvil, spørsmål som ikke alltid har fått klare svar.

Og som 14–15-åring?

Troen var omtrent like tilstede som sokker etter gymtimen – altså, helt borte.

Men etter hvert begynte noe å vokse.

Et lite kall, en tanke jeg ikke klarte å slippe.

Og ja – det har kostet.

Tid med familie, venner, søvn (spesielt under studiene!).

Men i dag kjenner jeg: Det var verdt det.

Hver time, hver tåre, hvert valg.

For i dag står jeg her – og det føles som Gud står i døråpningen og sier:

«Velkommen hjem. Dette er veien jeg drømte for deg.»

Det er stort. Ømt.

Og det fyller meg med en dyp, stille glede – og ydmykhet for alt som ligger foran.

Fortellingen slutter med fest.

En fest der alle er invitert.

En fest som handler om fellesskap, glede – og at alle hører til.

Og faren sier: «Alt mitt er deres.»

Sånn skal kirka være.

Et sted der mennesker kan komme hjem.

Et sted der vi slipper å pynte på livet for å bli møtt.

Et sted der vi gleder oss sammen over hver og en som finner veien inn døra – enten de har vært langt borte, eller alltid har vært her.

Og i dag får vi en liten smak av akkurat det – når vi samles til kirkecaffe etterpå.

Alle er hjertelig velkomne!

Og konfirmantene – dere får litt ekstra, selvfølgelig.

Bak i kaffekroken er det pølser og kake (for vi vet jo alle at snitter... ja, det er for de voksne 😊).

Vi må jo passe på at dere faktisk kommer dere hjem igjen etterpå!

For det er viktig å feire.

Ikke bare de store tingene – men også hverdagen.

For det er der vi lever, hver dag.

Og kanskje er det nettopp der Gud møter oss oftest – i hverdagen.

Når vi kjenner at vi ikke helt har kontroll.

Når vi står midt i alt som er uferdig, og vet at vi har gått litt feil.

For vi har alle våre villstier.

Noen ganger handler det om valg vi angrer på.

Andre ganger om ting vi ikke fikk til, eller mennesker vi har såret.

Men Guds kjærlighet stopper ikke ved porten.

Han går ut på stien, inn i krattet, og roper:

«Kom hjem. Jeg har savnet deg.»

Og plutselig merker vi – der, midt i kaoset – at vi blir funnet.

Kjære venner.

Vi kan alle være den bortkomne sønnen.

Vi kan alle være den eldste.

Vi kan alle være sauene som gikk seg bort.

Men først og fremst – vi er Guds barn.

Han ser oss.

Han springer oss i møte.

Han holder oss fast og sier:

«Du er hjemme. Du er min.»

Og det – det er grunnen til at jeg står her i dag.

Det er grunnen til at vi feirer.

Og det er håpet vi får leve i:

At uansett hvor langt vi går,

eller hvor stille vi står,

så finnes det alltid en vei hjem.

Ære være Faderen, sønnen og den hellige ånd, som var, er og blir en sann Gud fra evighet til evighet. Amen